

Túl az aranycsúcson „Peak Gold“

ELEMZÉS: „Peak Gold“ avagy a Dél-Afrikai aranybányák esete

Összefoglalás Ebben a kis cikkben az Erste Research Group tanulmánya nyomán a Dél-Afrikai aranybányászat helyzetét mutatjuk be, amely tipikus példája a „peak gold“ jelenségnek. A bányászati kapacitás egy haranggörbe szerint alakult az elmúlt 110 évben. Jelenleg Dél-Afrikában a haranggörbe leszálló ágában vannak, a korábbi kitermelési csúcsok többé már nem elérhetőek.

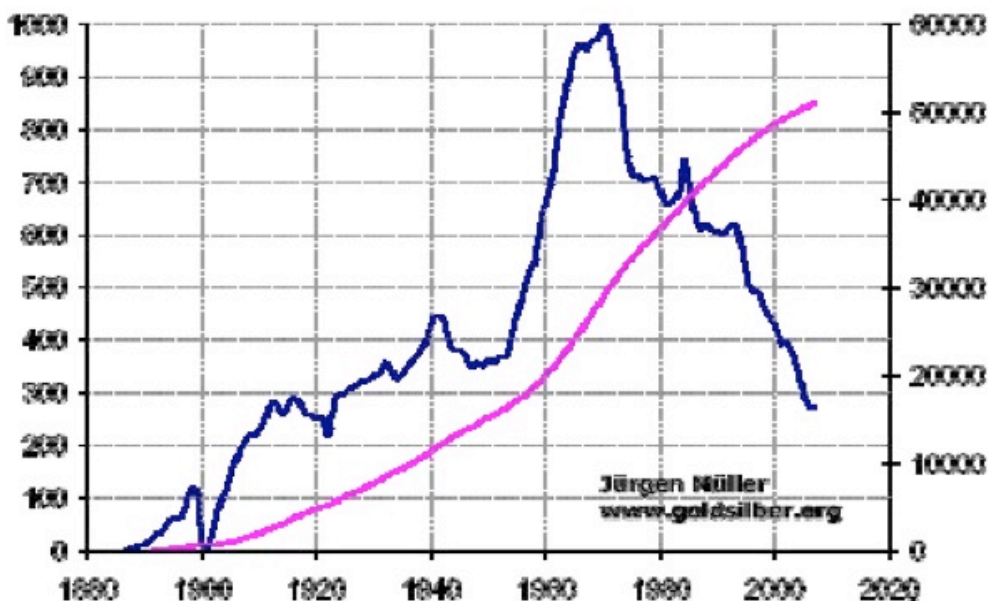
Kulcsszavak: arany, aranybánya, aranyárfolyam, aranykínálat, globális éves aranykitermelés, aranybányák kitermelési határkölsége, kőzetek aranytartalma, aranybányák feltárási költsége, peak gold, igazolt aranykészletek, aranybányák életciklusa, kimerülő aranybányák, Dél-Afrikai aranybányászat

Dél-Afrika aranykitermelése a legjobb példa arra, hogy a világ aranytermelése már elérte a maximumot. 35 évvel ezelőtt a világ aranytermelésének 90%-át Dél-Afrika adta. Ma ez az arány 13%-ra süllyedt, sőt az ország 2008-ban az utóbbi évtizedek legnagyobb termeléseszkkenését szenvedte el. Ez a helyzet elsősorban abból adódott, hogy a meglévő készleteket már igen nehéz és veszélyes a mostani technológiával kinyerni. Ezt fokozta az, hogy az állam bányákat zárt be, mivel ugrásszerűen megnőtt a halálos balesetek száma. Az ESKOM energia vállalat sem tudta mindig biztosítani a bányászathoz szükséges energia mennyiséget. Mindezek után Dél-Afrika a listán a 3. helyre szorult Kína és USA után. Ausztráliában sem rózsásabb a helyzet, ott a kitermelés az 1989-es szintre esett vissza. Nyogodtan kijelenthetjük, hogy az USA-ban, és Ausztráliában az arany kitermelés elérte a csúcsát.

A „Peak Gold” kifejezés azt a helyzetet jelenti, amikor a világ aranykitermelése elérte a maximumot. Eme pont elérése magával hozza a nemesfém jelentős áremelkedését, valamint a készletek drasztikus csökkenését. A „peak gold“ nem jelenti azt, hogy a meglévő készletekből hiány van, csupán azt jelenti, hogy e ponton túl a kitermelés csökkenésének üteme állandóan növekszik. Ez részben csökkenthető az aranyár emelkedésével.

M. King Hubbert amerikai geológus az 1950-es években jött elő azzal a teóriával, hogy a véges áruk és nyersanyagok kitermelési rátája egy majdnem szimmetrikus harangformát ölt. Az emelkedés a trend elején lassú, majd a végén exponenciális növekedés következik be röviddel azelőtt, hogy elérjük a csúcsot. Dél-Afrikában eddig 50.000 tonna aranyat bányásztak ki, amely a teljes felszínre hozott készletnek kb. egyharmada.

A Dél-Afrikai aranykitermelés alakulása az elmúlt 110 évben (a „peak gold“ mintapéldája)

Source: www.goldsilber.org

kék vonal: az évente kitermelt mennyiség (figyeljük meg a haranggörbét!)
lila vonal: a teljes kitermelt mennyiség

Az olajhoz hasonlóan aranyat is egyre nehezebb találni, a kitermelés egyre mélyebben folyik a föld felszíne alatt, miközben egyre alacsonyabb koncentrációban található meg a nyersanyag – mindez természetesen nagyon megdrágítja a folyamatot. Szakértők szerint a gazdaságosan kitermelhető készletek 70%-át már kibányászták. Annak ellenére, hogy iszonyú pénzeket ölnek a feltárásokba, a termelés nem tud növekedni. Egyes piaci szereplők szerint a következő 5 évben a termelés évente legalább 5%-kal fog csökkenni. Dél-Afrikában mindez megmutatkozott már, 20-30%-kal csökkent a termelés 5 év alatt. A Barrick Gold alapítója, Peter Munk szerint a helyzet „tragikus“, a meglévő bányák lassan kiürülnek, újak felkutatása és kiaknázása pedig egyre nehezebb és drágább.

A zürichi Saager professzor szerint 45 000 tonna aranyat lehet kibányászni a jelenlegi technológiával, továbbá azt feltételezi, hogy az összes kitermelhető arany mennyisége 100 000 tonna. Tehát ez azt jelenti, hogy nem fogyunk ki az aranyból, csak az ára fogja eldönteni, hogy melyik lelőhelyet érdemes kibányászni és melyiket nem.

Amerikai geológusok szerint aranyból 17 évnyi, míg ezüstből 14 évnyi kibányászható mennyiség van. Ezek az évszámok természetesen az árak emelkedésével nőnének, azonban néhány elemző szignifikáns növekedést csak 5000 dollár / uncia árnál vár.